

Zuidwester

IVN Zuidwest Veluwezoom - voorjaar 2022, jaargang 36

Verspreiding van de Zuidwester: wie doen dat?

Hoe organiseer je een tuinenroute?

Werkplan 2022

Namen en adressen

IVN

IVN werkt aan een duurzame samenleving. Door mensen zelf in aanraking te brengen met de natuur worden zij zich pas echt bewust van de waarde ervan. Daarom laten wij jong en oud de natuur van dichtbij beleven.

Afdelingsbestuur IVN Zuidwest Veluwezoom

Voorzitter

Henny Tax, 06 - 16 37 27 58,
henny.tax@gmail.com

Secretariaat

Albert Bos, albert.bos@hetnet.nl, 026 - 334 27 43,
Beukenlaan 21, 6862 HS Oosterbeek

Penningmeester

Folchert van Dijken, f.r.van.dijken@outlook.com,
0317 - 31 01 05

Werkgroepcoördinatie

Werkgroep Landschapsonderhoud

Albert Smit, smit.albert52@gmail.com, 026 - 339 24 11

Redactie Zuidwester, redactie.zw@gmail.com

Simone Saarloos, simonesaarloos@gmail.com,
0317 - 35 74 56, 06 - 55 15 69 18

Ledenadministratie en bezorging Zuidwester

Wim Chardon, wim.chardon@gmail.com, 0317 - 31 94 90

Werkgroep PR en website

Albert Bos, albert.bos@hetnet.nl, 026 - 334 27 43

Werkgroepen Beken en sprengen

Werkgroep Beken en sprengen Renkums beekdal, Ruud

Schaafsma, ruud.schaafsma@gmail.com, 0317 - 31 51 17

Werkgroep Beken en sprengen Heelsumse beek, Wiebe

Selders, 026 - 334 18 25 / 06 - 27 10 38 31, wiebe.selders@hetnet.nl

Werkgroep Beken en sprengen de Kamp, Maarten Kubbe,
06 - 41 99 82 12, mkubbe@yahoo.com

Werkgroep Beken en sprengen Oorsprongbeek/Gielenbeek, Hans van Leeuwen, 026 - 333 31 39 / 06 - 12 42 03 23, leeu9362@planet.nl

Werkgroep Zomp

Johanneke Sanders, johanneke.sanders@xs4all.nl,
026 - 334 30 77

Heemtuin De Zomp

Ingang Fangmanweg/hoek Dam, Oosterbeek

Vogelwerkgroep

Els Roode, els.frank@planet.nl, 0317 - 31 82 12

Werkgroep Natuur en gezondheid

Mary de Jong, mary-dejong@hotmail.com,
06 - 40 95 46 37

Werkgroep NME

Ineke Puijk, inekepuijk@yahoo.com, 0317 - 41 75 75

Werkgroep Renkumse duizendknoopbrigade

Henny Tax, 06 - 16 37 27 58,
renkumseduizendknoopbrigade@outlook.com

IVN Gelderland

Oude Kraan 72, 6811 LL Arnhem, 026 - 351 29 27

IVN landelijk bureau

Plantage Middenlaan 2C, Postbus 20123, 1000 HC Amsterdam, 020 - 622 81 15

Lidmaatschap IVN Zuidwest Veluwezoom

Contributie: € 16,- per jaar. Donatie: € 10,- per jaar.

Huisgenoten: € 8,- per jaar. Girorekening: NL39 INGB

0000 805291 t.n.v.IVN-afdeling Zuidwest Veluwezoom te Renkum.

Als lid ontvangt u vier keer per jaar de Zuidwester, het contactblad van IVN Zuidwest Veluwezoom, en vier keer per jaar Mens en Natuur, het landelijke blad van het IVN.

Website

Dit jaar wordt het korte webadres www.ivn-zwv.nl vervangen door www.ivn.nl/zwv.

Foto's

De bovenste foto op de voorpagina heeft Albert Bos gemaakt. Op de achterpagina staat een foto die Simone Saarloos maakte in het Arboretum Belmonte in Wageningen. De foto met dood hout in het Renkums beekdal, die bij het voorwoord van Henny Tax staat, is gemaakt door Jan Visser.

Zuidwester

IVN Zuidwest Veluwezoom - voorjaar 2022, jaargang 36

Van de voorzitter

Deze Zuidwester kan een echt voorjaarsnummer worden. Als ik dit schrijf, zijn mijn vrouw en ik net terug van een wandeling. We vertrokken vanmorgen frisjes met zichtbaar berijpte autodaken en kwamen terug met openhangende jas, verwarmd door de zon. Overal was jong fris groen met de eerste schuchtere bloemen. De vogels zijn druk met elkaar het hof te maken. Territoriums worden afgebakend. Het meest opvallend vandaag waren spechten, luid roffellend hoog in een boom. Onderweg moesten we als controleurs van het Rosandepad enkele afgewaaiden takken doorzagen om het pad voor wandelaars weer vrij te maken. De laatste restjes winter zijn vorige week tegelijk met onze angst voor het coronavirus weggeblazen.

Fijn, om een beetje te weten hoe het eraan toegaat in de natuur. Dan zie en geniet je meer tijdens een wandeling. Overdracht van kennis over de natuur heeft IVN daarom hoog in het vaandel staan. Overigens is onze afdeling vooral actief in onderhoud van landschap en natuur. De samenvatting van het werkplan voor 2022 laat die nadruk op werkgroepen ook zien. En in mijn ogen terecht. Het enthousiasme waarmee de afgelopen zaterdagen weer tientallen mensen de handen uit de mouwen staken om te zagen, knippen, slepen, graven enz., bevestigt dit.

Als bestuur proberen we voor de vrijwilligers van de Zomp de Keet te behouden nu de gemeente hiervan afscheid wil nemen om kostentechnische redenen.

Het bestuur was op zoek naar een bestuurslid. Gelukkig is Con van Regteren bereid om het bestuur te versterken. Zij zal de rol van penningmeester overnemen van Folchert, die het door persoonlijke omstandigheden in het bestuur rustiger aan moet doen. Tijdens de ALV in juni moeten de leden hiermee nog instemmen. Con woont in Oosterbeek en heeft een tuin die je dankzij haar onderhoud gerust een natuurjuweeltje kunt noemen. Zij kent de landschapsgroepen uit eigen ervaring en omdat zij regelmatig koffie en soep voor de vrijwilligers verzorgt. Naast haar werk als chemicus is zij actief in verschillende besturen.

Ik wens alle lezers een bijzonder mooi voorjaar toe.

Henny Tax

Inhoud

- 3 Van de voorzitter
- 4 Met de Zuidwester op de fiets
- 5 Zompmarkt op 15 mei
- 6 Struinen door andermans tuinen
- 7 Een grastuin met veel verrassingen
- 8 Kletsmeiers zijn het
- 9 Amfibieën en reptielen in Oosterbeek
- 10 Natuurgidsen onderweg
- 11 Kennis opdoen bij KNNV
- 12 Gemeenteraadsverkiezingen
- 13 Paardenbloem. Gallen. BMP
- 14 Samenvatting werkplan 2022
- 15 Activiteitenprogramma

Colofon

Redactie:

Albert Bos, Mary de Jong, Hans Balder, Simone Saarloos

Drukker:

Editoo B.V. te Arnhem

Redactieadres:

Simone Saarloos

Beukenlaan 1

6871 CK Renkum

0317 35 74 56

simonesaarloos@gmail.com

De uiterste inzenddatum van kopij voor het zomernummer is 20 mei 2022.

Vrijwilligers vormen belangrijke en sterke schakels tussen de doelstellingen van een natuurvereniging en de uitvoering daarvan. Achter elke vrijwilliger zit een geschiedenis en de redactie stelt u graag in de komende nummers voor aan de mensen 'uit het veld'.

Met de Zuidwester op de fiets

AUTEUR EN FOTO: HANS BALDER

Misschien staan we er niet altijd bij stil en vinden wij het vanzelfsprekend dat onze Zuidwester elk kwartaal op de mat valt. Maar, is het wel zo vanzelfsprekend?

Jaren lang zorgde mevrouw (Greetje) Quint-Vlietstra ervoor dat De Zuidwesters bij de Wageningse IVN-leden in de brievenbus ploften. En altijd op de fiets, door heel Wageningen. Ze vertelt er met glimmende ogen over: "Ja, ik leerde op die manier mijn weg wel in Wageningen vinden. Toen ik voor mijn rijbewijs een herhalingsoefening moest doen, reed ik met de examiner door Wageningen. Vanaf de Diedenweg moesten we weer terug naar het beginpunt bij de kerk in de Tarthorst. Weet u de weg, vroeg de examiner. Nou dat was een peulenschil, ik kende Wageningen op mijn duimpje. Dus tot verrassing van de examiner koerste ik via allerlei binnenwegen terug naar het uitgangspunt. Dus ja, dat rondbrengen van de Zuidwester

had best voordelen." Totdat het in 2019 echt niet meer ging, Greetje had te veel last van haar rug, fietsen ging niet meer, en dus droeg zij het stokje over aan Betsie van Loenen.

In 1933 werd Greetje geboren in Amsterdam. Toen ze 2 jaar was, verhuisde ze naar Haarlem. Verhuizen loopt als een rode draad door haar jeugd, want op haar vierde verhuisde ze naar Santpoort, waar haar grootouders woonden. Tja, en toen brak de oorlog uit, peinzend kijkt ze langs mij heen naar buiten en vertelt verder: "Wij woonden in Santpoort en toen zag ik bij het huis van de plaatselijke politieagent een groot bord in de tuin waar op stond: 'Mensen die geen binding hebben met deze plaats, moeten vertrekken.' Tja, dus op een dag moesten wij ons huis uit. De Duitsers hadden besloten dat alle inwoners uit IJmuiden geëvacueerd moesten worden, en daar moest ruimte voor gemaakt worden. Niets mochten we meenemen, nou ja alleen het hoogst noodzakelijke. Gelukkig vonden we bij mijn grootouders (moederskant) in Haarlem onderdak. Maar mijn andere grootouders verhuisden noodgedwongen naar Lemmer, de geboorteplaats van mijn opa." Dat bleek later een voordeel, want vlak voor de hongerwinter verhuisde Greetje voor anderhalf jaar vanwege haar gezondheid naar Lemmer om pas na de oorlog weer terug te keren. Ook in Lemmer was de oorlog nadrukkelijk aanwezig. Ze herinnert zich nog goed dat de avondklok was ingesteld en iedereen om 19.00 uur binnen moest zijn. Op een avond stond zij voor haar slaapkamer-raam naar buiten te gluren toen er twee gewapende Duitse soldaten langsliepen. Ze zagen haar voor het raam staan, keken haar aan, hieven hun geweer op en snauwden: "Geh ins Bett, sonst wird geschossen!"

Na de oorlog ging ze na de lagere school naar de hbs in Velsen. Eigenlijk was ze het liefst naar de huishoudschool gegaan. "Dat was vroeger gewoon zo", zegt ze. Meisjes naar de huishoudschool en jongens naar de ambachtsschool. Maar ja, haar vader stond erop dat ze naar de hbs ging en vaders wil was wet. Probleemloos wandelde ze door de hbs heen, slaagde met hoge cijfers voor haar talen. En toen ... aan het werk.

Eerst in de verpleging bij de Valeriuskliniek (Psychiatrisch-Neurologische kliniek) in Amsterdam en later op kantoor bij Monotype (Grafische Industrie) waar zij uiteindelijk haar man leerde kennen. Ze trouwden in Amsterdam, woonden daar een paar jaar, maar het beviel

niet. Toen haar man een andere baan vond in Wageningen, verhuisden ze, eerst naar de Sportparkweg (nu Van Uvenweg). Hoe lang geleden dat was? “Poeh”, zegt ze, “nu moet ik even spieken hoor, heb alles opgeschreven want dat geheugen hè. Hier heb ik het, in 1957 verhuisd naar Wageningen en in 1959 kwamen de Oostenrijkse woningen klaar en zijn we hier naar toe verhuisd.”

Na het lezen van een interessant artikeltje over het IVN in de Veluwepost werd ze lid van het IVN. Uit interesse volgde ze al snel de natuurgidsencursus en gaf rondleidingen in het Arboretum. Met plezier kijkt ze daarop terug, lopen in de natuur en mensen er over kunnen vertellen. Heel leuk. Op de ALV in maart 2011 kreeg Greetje haar jubileumspeldje: ‘Met trots en dankbaarheid werd het versiersel aan de ‘zilveren’ jubilaris uitgereikt!’ Ze is nog steeds lid, alleen niet meer actief. Lopen en wandelen gaat moeizaam. En IVN’ers, nee die spreekt ze ook niet meer. Wel jammer, maar ja.

Haar boodschappen haalt ze nog altijd zelf. Met de auto dat wel, maar toch. “Het gaat best goed”, zegt ze. Oké, ze bukt wat moeilijker en ze is wel eens in de tuin gevallen, lag daar van ongeveer half negen tot 12 uur. Nou, vanaf die tijd draagt ze dus mooi wel een alarmknop. Maar verder, nou ja, eigenlijk zou ze wel wat hulp in de tuin kunnen gebruiken.

22,5 meter etiketten

Wim Chardon vertelt hoe de verspreiding van de Zuidwester in zijn werk gaat.

Stap 0: Wim Chardon ontvangt doos Zuidwesters.

Stap 1: etiketten maken en uitprinten. De etiketten zijn van tevoren in Excell gesorteerd. Ze zijn gesorteerd op bezorgwijk. Het zijn 237 etiketten en een etiket is 9,5 cm: de rol etiketten is na uitprinten 22,5 meter! De rol met etiketten wordt per bundel afgescheurd. Er zijn 15 bundels, inclusief KPN (14 bezorgbundels, 1 voor postnl).

Stap 2: per bundel aantal Zuidwesters verzamelen en de etiketten erop plakken. Kijk goed of het aantal etiketten per bundel klopt. Soms wordt er eentje overgeslagen.

Stap 3: voor de bundel postnl de Zuidwesters in enveloppen doen en de etiketten erop plakken. De enveloppen worden gescheiden binnen of buiten de regio. Dan gaan ze in de brievenbus.

Stap 4: van de 14 bezorgbundels brengt Ruud Schaafsma er 7 in Doorwerth en Oosterbeek en Wim Chardon 4 in Wageningen. Daarnaast zorgt Ruud voor een bundel in zijn omgeving en Wim Chardon 2 bundels.

Stap 5: degenen die een bundel ontvangen hebben, bezorgen de Zuidwesters bij u thuis in de brievenbus.

Zompmarkt zondag 15 mei

AUTEUR: JOHANNEKE SANDERS

Zondag 15 mei is er weer een Zompmarkt in Oosterbeek. Tussen 12 en 16 uur kunt u op deze natuurmarkt inspiratie opdoen op gebied van natuur, tuin, duurzaamheid, en informatie krijgen over lokale initiatieven en organisaties.

Wat is er te doen?

- Diverse natuuractiviteiten voor kinderen.
- Rondleidingen door een natuurgids in de vlakbij liggende heemtuin de Zomp om 13.00 en 15.00 uur.
- Ook een paar nabij gelegen tuinen zijn open ter bezichtiging.
- U kunt planten ruilen (dus neem zelf ook stekken en plantjes mee!) en informatie krijgen over onder andere ecologische tuinaanleg, walnoten telen, natuurboeken kopen.
- En het IVN zou het IVN niet zijn als er geen educatieve activiteiten voor kinderen zijn!

Park Bato's wijk en heemtuin de Zomp

Met lichte muzikale omlijsting en drankjes en hapjes kunt u tussen 12.00 en 16.00 uur goed toeven op het gras onder de bomen van het park Bato's wijk met uitzicht over de uiterwaarden en in de heemtuin kijken en wandelen.

Zompmarkt

De markt is op het grasveld onder de Fangmanflat, langs de Geelkerkenkamp. De rondleidingen zijn in de heemtuin de Zomp, op de hoek van de Dam en de Fangmannweg. Deze tweejaarlijkse markt wordt georganiseerd door vrijwilligers van heemtuin de Zomp uit Oosterbeek en IVN Zuidwest Veluwezoom.

Voor meer informatie

Facebook/<https://www.ivn.nl/afdeling/zuidwest-veluwezoom/heemtuin-de-zomp-1>.

Struinen door andermans tuinen

AUTEUR: MARY DE JONG

“Je hoeft geen dominee te zijn om mee te doen”, vertelt Johanneke me. “Je tuin hoeft niet perfect te zijn en strak ecologisch.” Gelukkig, denk ik. Een tuin of balkon mag dus gewoon gezellig zijn, met verschillende beestjes en planten. Waar je lekker kunt zitten op een verhard terras én mag rommelen. Jouw plekje waar je zelf blij mee bent en wat je anderen ook gunt. Juist die anderen die denken dat alleen asfalt onderhoudsvriendelijk is en die beestjes eng vinden.

Dat was de gedachte van Johanneke Sanders en anderen achter de organisatie van de Tuinenroute in Oosterbeek. Johanneke onderhoudt met haar IVN-werkgroep al jaren de Zomp, een bijzondere heemtuin in het dorp. Hoe mooi zou het zijn als zij anderen konden inspireren tot meer natuur in je eigen tuin? Een paar maanden later spat Johannekes enthousiasme door de telefoon als ik haar bel over haar ervaring. Ze wil heel graag vertellen hoe het ging. En nog belangrijker: jou als Zuidwester-lezer uitdagen om een eigen tuinenroute te organiseren.

Het moest snel. De zomervakantie zou zo beginnen en na september komen de wind en buien weer. Struinen door andermans tuinen is leuk, maar minder met druipende haren. Dus betrokken de organisatoren vooral hun eigen netwerk van bewoners. Dit leverde maar liefst 10 tuinen én de Pluktuin op in een beloopbaar rondje. Voor het trekken van bezoekers hebben ze niet veel gedaan, meent Johanneke. Uiteindelijk blijken de 70 bezoekers vooral uit de eigen buurten te komen en via via over de Tuinenroute gehoord te hebben. Voor mijzelf was de e-Zuidwester de bron.

De organisatie op de dag zelf zat strak in elkaar. De Zomp functioneerde als beginpunt, waar alle deelnemers een plattegrond kregen. Op de route stonden bordjes bij de tuiningangen. Je mocht beginnen waar je wilde, zonder tijdsloten. Dus prima als je langer in een tuin wilde zijn of er een over wilde slaan. De tuinen varieerden van ‘Jeetje, wat een oase van rust in een kleinere tuin’, via ‘Hoe krijg ik veel waterbeestjes in mijn tuin?’ en ‘een groen dak vol plantjes’ naar ‘stuk bos inbegrepen’. Voor de organisatoren en tuineigenaren is de Tuinenroute in 2023 zeker voor herhaling vatbaar. En nog leuker als er meer Tuinenroutes komen.

Enkele tips voor het organiseren van een Tuinenroute:

- Werk samen met organisaties in jouw buurt zoals IVN, Vijf dorpen in het groen.
- Zoek tuineigenaren in jouw buurt die bezig zijn met

‘groener tuinieren’. Let daarbij op variatie in tuinen: klein/groter, beestjes/planten etc. Vergeet ook een interessant balkon niet.

- Maak een plattegrondje per deelnemer met de adressen, een korte beschrijving van de tuin en waar de wc gebruikt mag worden.
- Plaats opvallende bordjes bij de ingang van de tuinen.
- Zorg dat de afstand tussen adressen goed beloopbaar is, maar wel op enige afstand van elkaar zodat het een fijn looprondje wordt.
- Manieren om tuinen en deelnemers te werven: via via, Facebook, IVN.nl/ZuidWest Veluwezoom, Nextdoor, (E-)Zuidwester, lokaal krantje.
- Flexibele in te vullen route zonder vaste tijdsloten. Zelf kan een eigenaar wel een tijdslot instellen met een bordje bij de ingang: ‘Graag hier even wachten’.
- Twee begeleiders per tuin. Een verwelkomt de gasten, de ander leidt rond. Zo hou je het veilig én kun je pauze houden.
- Achteraf met de tuineigenaren evalueren onder genot van hapje en drankje.

Afrondend nog een prikkeltje van Johanneke: “Natuur houdt niet op bij de rand van het bos. Met kleine aaneengesloten tuintjes kun je veel betekenen. Succes!”

Een graslandtuin met veel verrassingen

AUTEUR EN FOTO'S: ALBERT BOS

Net is er een regenbui geweest, tweemaal 'zwaar' op buienalarm. Ondanks dat tref ik Marguerite en Henk Sweers in hun tuin aan het werk. Gelukkig blijft het droog en kunnen we de graslandtuin bekijken, met heel veel lichtpaarse krokussen, sneeuwkllokjes en lenteklokjes.

We lopen naar een plekje tussen stenen waar een wilde tulp bijna uitkomt. Maar we zien ook een uitgebloeid grasje, bevertjes, een van de prachtigste grassoorten in ons land. Het is een zeldzame plant van kalkrijke bodem. "Kijk een hommel", zegt Marguerite, "Vroeg in het voorjaar." Wilde bijen en vlinders worden gemonitord.

Beheer sinds 1978

De tuin hebben Henk en Marguerite aangelegd en sinds 1978 ecologisch beheerd. Tot 1932 was het een rozenkwekerij. Er moest veel aan verschraling gedaan worden. Om het grasland open te houden wordt opslag van bomen, maar ook veel mos verwijderd. Kleine hoogteverschillen door middel van stapelmuurtjes, waarop varens groeien. In de tuin liggen vele stenen, meegenomen tijdens vakanties in Midden-Europa.

Vele soorten planten in grasland

Bijzonder is te zien hoe grasland zoveel soorten aan planten telt. Stukjes kalkrijk en kalkarm, maar ook verschillende hellingen. Kleine verschillen die toch van invloed zijn. De tuin ligt op een helling. In de achtertuin heeft Henk een soort spreng gegraven. Door de ondergrondse klei/leemlagen staat het water op verschillende niveaus. Aan de andere kant van de weg ligt landgoed de Hemelse Berg.

Door de leem die uit een naastgelegen bouwput kwam te verwerken, zijn er ook plekken die meer vochtvasthoudend zijn. Er zijn geen bijenhôtels nodig, want het gesta-

pelde hout geeft voldoende schuil en nestelplek voor een heel scala aan insecten.

We staan te kijken bij wat bolgewassen en vragen ons af welk beest aan de bloemen knabbelt. Zijn het vogels of muizen? We komen er niet uit.

Vogelvoerkooi

Op de tafel in de keuken liggen briefjes met aantekeningen welke vogels signaleerd zijn. In het zicht vanuit de keuken staat een kooi, de vogelvoerkooi. De bedoeling is dat de grote vogels niet als een soort van stofzuigers al het voer opeten voordat de kleine vogels er aan te pas komen. In de vogelvoerkooi komen onder andere staartmezen, pimpels en koolmezen en soms een grote bonte specht. De kleine vogels vluchten uit de kooi naar de beschutting van de struiken als er een roofvogel in de buurt komt. Ze gebruiken dan dus niet de beschutting van de kooi.

Excursie op 18 juni

Een tuin die elk seizoen een eigen gezicht heeft. Echt een tuin voor een excursie. Dat doen we ook op 18 juni. Na de ALV een excursie en ontmoeting met hapjes en drankjes. Een goed moment om elkaar te ontmoeten.

Bevertjes - Briza media

Een tamelijk zeldzaam grasje is 'bevertjes', *Briza media*. Het gras valt tijdens de bloei op door de zeer open pluim, waarin de - op hartjes lijkende - aartjes met tot wel tien bloemetjes opvallen aan de lange pluimtakken. Als je de stengel beweegt, trillen de aartjes, waar de naam aan te danken is. De kleur van de aartjes is groen tot paars. (uit: floravannederland.nl)

Kletsmeiers zijn het

AUTEUR: MARY DE JONG

Hun getrippel in onze zinken dakgoot maakt me wakker. Heen en weer, zoekend naar iets enigszins eetbaars tussen de bladeren, daarheen geblazen door de wind. Wat verder hoor ik het 'kaka' van een familielid.

Als ik later buiten kom, zie ik ze met z'n vijven keuvelend op een rijtje op de nok van de schuur. Het lijkt alsof ze zitten te wachten op me. Als ik dichterbij kom, wordt het even stil. Met hun lichtblauwe ogen volgen ze mijn loopje naar onze konijnenren. Doet ze het wel of doet ze het niet? Enkele seconden later duiken ze op de toegeworpen konijnenbrokken. De twee brutaaltjes pikken de meeste brokken op. 'Boeien' dat de rest ook nog wat wil. Andere lopen er wat omheen, het loopje met grote passen en het typische 'hooghartige' koppie van een kauw.

's Middags zie ik haar van tak naar tak wippen. Met haar enkele witte hals- en vleugelveren valt ze op tussen haar volledig zwartgrijze familieleden. Eindelijk zie ik een kauwtje dat ik als 'persoontje' kan herkennen. Glimlachend volg ik haar capriolen om van de pindakaaspot te snoepen. Een paar dagen later zie ik haar op een hek bij het spoor zitten.

(Hoe weet ik dat dit een vrouwtje is, zul je misschien denken. Dat weet ik niet. Maar ik dacht: 'Ach, de helft van wij dieren zijn vrouwen, dus waarom zou ik hier standaard een 'hij' van maken?')

Kauwen zelf hebben geen moeite om elkaar te herkennen. Ze leven in grote groepen met ieder een eigen karakter. Natuurlijk hebben de jongen hun natuurlijke intuïtie, maar net als wij mensen leren zij hun taal en vaardighe-

den vooral van hun ouders en hun groepsgenoten. Het sociale systeem dat ze onder elkaar hebben, is opvallend. Er zijn verschillende rangen die zich niet actief met elkaar bemoeien. Er wordt wel gepikt, maar alleen binnen de eigen stand en niet tot bloedens toe. En zoals in een intelligente samenleving betaamd grijpen de hogergeplaatste kauwen in als de zwaksten in de groep belaagd worden. Ik vraag me ook wel eens af waar het gekeuvel op het dak van onze schuur over gaat. Is het een pittige politieke discussie, geroddel over de burens of het kiezen van de beste 'supermarkt'?

Deze kleinste kraaiachtigen in ons land gebruiken hun snavel en poten als gereedschap. Hang maar eens een pelpinda aan een touwtje in de tuin. De kauw trekt met de snavel het touw omhoog en klemt het stukje bij beetje tussen de poten, totdat de pinda arriveert. Deze slimheid hadden wij mensen al lang ontdekt. Nu vinden we het 'not done' én is het verboden, maar met een tamme kauw op je schouder was je vroeger een coole peer. Met alles wat we nu weten van kauwen, beseffen we dat daarmee een jonge kauw werd losgemaakt van de familie. Ze leerde geen 'kauw' te zijn. Het daarna terugzetten in de natuur was wellicht goedbedoeld, maar betekende dan ook het doodvonnis van het beestje.

'Onze' kauwtjes in de tuin vliegen vrij over stad, dorp, bos en velden. Niks tams aan, ook al komen ze soms wel heel dichtbij. Over een tijdje komen er weer van die dikdouders bij op de nok van de schuur. Veren nog wat in dons en gevoed door hun ouders. Hopelijk is die met de witte veren dan mama geworden (of toch papa?).

Foto links: Erik Tjallinks, Flickr

Amfibieën en reptielen in Oosterbeek

AUTEUR EN FOTO: DAAN MARKX

Aan de rand van de kleine heideterreinen in de Bilderbergbossen ligt een strook van circa honderd bij dertig meter en een poel waar maar liefst negen soorten amfibieën en reptielen voorkomen, een hotspot.

Het laagst gelegen deel van deze heide was vroeger vochtig of zelfs nat. De kleine of levendbarende hagedis vond ik er het vaakst. In mei 2002 vond ik hier de eerste ringslang. De heide is vooral droger geworden. De gemeente creëerde in de laagstgelegen hoek in 2006 een drinkpoel voor reeën. Aan de voorzijde werd een prachtige wal gemaakt van opgeworpen heideplaggen. En vanaf die periode was het gemakkelijker om gewone padden, bruine- en 'groene' kikkers, kleine- en alpenwatersalamanders te vinden. Dit is ook ongeveer de periode dat de duin- of zandhagedis steeds vaker en de kleine of levendbarende hagedis steeds minder te vinden was. Samen met ringslang en hazelworm dus goed voor negen soorten!

Verstoring

In 2018 werd de gemeente erop gewezen dat deze poel intensief door honden verstoord werd. Er werden twee 'niet betreden'-borden geplaatst en er werd regelmatig gecontroleerd door groene boa's. Loslopende honden weten daar de weg, gaan de poel in en verjagen in het voorjaar de ringslangen die aan de rand zitten om na lekker te zijn opgewarmd te gaan jagen. Padden- en kikkerlarven verliezen door het gewoel hun voedselsubstraat, omdat de bodem wordt omgeploegd. Samen met salamanders zijn dit de prooidieren bij uitstek van juveniele ringslangen. Als daarna ook het aantal grotere kikkers afneemt of zelfs verdwijnt, zullen de ringslangen zich te goed doen aan andere reptielen. Het is vooral een wankel evenwicht, omdat het hier om kleine aantallen gaat in een klein gebied.

Monitoring

Ik heb van de gemeente toestemming om direct bij de poel te komen en ook van de reguliere paden af te gaan. Zo kan ik het gebied goed monitoren en krijg ik een goed beeld van het geheel.

Salamanderlarven in het late stadium zijn in juni aan de rand van de poel te zien. Ringslangen komen eind april uit hun winterverblijven in het bos en zoeken rustige beschutte zonnige plekjes op. In mei en juni zijn subadulte dieren en de schuwe hazelwormen in het overgangsgebied te vinden. De laatste ook op broeierige namiddagen in augustus. Met héél veel geluk vind je in augustus en september de prachtig glanzend platina grijze jonge dieren vinden.

Zandhagedissen willen het liefst een op het zuiden ge-

richte helling met mineraal zand om hun eieren te leggen. In mei en juni zijn ze het gemakkelijkst waar te nemen langs het pad. Ze blijven dan vaak zitten alsof ze weten hoe fotogeniek ze zijn. De kleine of levendbarende hagedis is helaas een toevalstreffer geworden.

Wat gaat er goed

De werkgroep Landschapsonderhoud komt hier al enkele jaren om Amerikaanse eik, vogelkers en jonge grove den- en uit de heide en uit het overgangsgebied te verwijderen. Hierdoor kan het nu een open en warm overgangsgebied blijven. Boompjes direct bij de poel worden ook verwijderd, zodat deze niet voor bladafval en schaduw zorgen. Met snoeiafval werd al een lange takkenwal gemaakt. Deze biedt een mooi schuil- en leefgebied voor allerlei dieren.

De verschillende toegangsopeningen bij de poel zijn door de ploeg nu met flinke hoeveelheden takken gebarricadeerd om zo hondeneigenaren nogmaals eraan te herinneren dat zij niet in en bij de poel mogen komen.

Toekomst

De provincie Gelderland heeft aan de gemeente Renkum gevraagd om ontwerpmaatregelen te treffen voor hun bos- en natuurgebieden in het kader van het Project Re-creatiezonering Veluwebreed. Dat kan misschien zodanig gunstig uitpakken voor dit deel dat sommige paden worden afgesloten voor alle publiek.

Wat kan IVN doen

Ten behoeve van goede eiafzetplekken voor de zandhagedis kan de werkgroep Landschapsonderhoud meewerken aan het terugbrengen van open zonnige plekken met mineraal zand in het heidegebied.

Daarnaast kunnen dode oude berkebomen zodanig neergelegd worden dat deze een extra toevoeging bieden aan leef- en schuilgebied.

Natuurgidsen onderweg

AUTEUR EN FOTO: HANS BALDER

De natuur heeft op alle terreinen onze volle aandacht. Begin dit jaar is een nieuwe cursus natuurgidsen begonnen waar gedreven IVN'ers veel leren over de natuur én hoe ze anderen enthousiast kunnen maken. De komende Zuidwesters zullen twee aankomende natuurgidsen, Roos Kwakernaak en Klaas Strijbis, ons meenemen en laten delen in hun ervaringen.

We vroegen Roos Kwakernaak waarom zij deze gidsen-cursus wilde volgen. “Het IVN”, antwoordt ze, “draagt sinds jaar en dag bij aan de bewustwording van onze natuur en dat waardeer ik enorm. Mensen nieuwsgierig maken: waarom bestaat iets, wat is het, wat doet het, hoe waardevol is het, en als het er niet is wat dán? Dat interesseert me, die samenhang.”

“Natuurlijk kun je tegenwoordig alles opzoeken”, vervolgt ze, “maar er middenin staan, het verhaal erachter, dát heeft effect, dát zet mensen aan het denken.” Roos vindt het prachtig dat het IVN dat doet. Mensen een gevoel bijbrengen, dat maakt het waardevol. Ze moeten hun kennis kunnen plaatsen in de natuur en het milieu. Roos vertelt graag en merkt aan de kleinkinderen dat verhalen impact hebben. Ze geeft een klein voorbeeld: “We liepen vaak in een parkje waar meerkoetjes in het riet zaten, we keken ernaar en we praatten erover. Regelmatig gingen wij kijken hoever ze bijvoorbeeld met hun nest waren. De ontsteltenis bij de kleinkinderen toen het riet op een dag gemaaid was. Het ‘wat nu’ gevoel! Ze voelden zich er zó bij betrokken. En daar gaat het om, door verhalen gaat iets leven en voelen mensen zich erbij betrokken.”

Daar wil Roos aan bijdragen, in heemtuin De Zomp. Waarom de Zomp? Ze wil graag leren, en dit is een gebied dat ze eigenlijk niet goed kent, maar waarvan ze wel begrijpt hoe waardevol dit stukje natuur is met ongelooflijk

veel verschillende biotopen door hoogteverschillen en droge en natte zones. Dat is zo iets bijzonders. Daarom vindt ze de natuurgidsencursus zo waardevol. Aan de ene kant leer je veel over soorten, namen, bloeiwijze en noem maar op, aan de andere kant leer je die kennis overdragen. Bovendien leer je op de cursus ook van elkaar. Je ontmoet mensen met de dezelfde passie voor natuur. Zó verrijkend.

De Zomp

De Zomp is van 15 maart tot 1 november overdag vrij toegankelijk. Het is een aantrekkelijke en ook leerzame heemtuin. Het is een oase voor rustzoekers. Vrijwilligers die willen meehelpen bij het onderhoud zijn welkom. Kom langs op een van de werkochtenden of -avonden. Zie de website van IVN Zuidwest Veluwezoom.

Kennis opdoen bij KNNV

AUTEUR: ERNST VAN RIJSSEL, SECRETARIS KNNV WAGENINGEN EN OMGEVING

IVN en KNNV zijn beide verenigingen die de natuur een warm hart toedragen. Dat we niet hetzelfde zijn, blijkt al direct uit de doelstellingen van de verenigingen. IVN heeft educatie hoog in het vaandel staan, draagt graag uit naar buiten, KNNV heeft natuurstudie als belangrijk doel voor haar leden. Met natuurstudie beoogt de KNNV het kennisniveau van haar leden op te krikken en de afdeling Wageningen-eo doet dat door deelname van leden aan één of meer werkgroepen te stimuleren. Kennis is voor de KNNV dat je de planten, dieren, vogels, enz die je tegenkomt, met de juiste naam weet te herkennen.

Is leren saai?

Is leren saai of juist een uitdaging? Tja dat ligt eraan hoe je onze natuur ervaart. Is een boswandeling een ontspannend uitje waarin je een lekker/ontspannend gesprek kunt aanknopen, of is het een ontdekkingsocht naar bekende en nieuwe zaken? Vind je het leuk om te leren je ogen, ogen en neus te openen en te ervaren wat je dat oplevert, dan is het een heerlijke beleving. Mis je het open contact met je kind, je vriend of familielid, dan kun je het saai vinden. Maar ook de KNNV weet heus wel dat gezelligheid belangrijk is en zet dus ook gezelligheid hoog in het vaandel van elke natuurbeleving.

Werkgroepen: excursies en studieavonden

Onze natuur is heel rijk en onze biodiversiteit nog altijd heel groot, dus om alle kennis tegelijk op te doen is een onbegonnen taak. Een werkgroep richt zich daarom op een beperkt deel van de ons omringende natuur, maar de KNNV heeft wel veel werkgroepen, namelijk planten, vlinders en libellen, nachtvlinders, insecten, mossen, korstmossen, paddenstoelen en vleermuizen. De werkgroepen organiseren excursies en studieavonden.

Een excursie is niet goed te vergelijken met een IVN-excursie, want als er veel te zien is, wordt er weinig gelopen. Als er iets bijzonders wordt ontdekt, wordt er lang bij stil gestaan om alles eens goed in je op te kunnen nemen. Er gaan dus altijd kenners mee die kun kennis graag aan de beginners kwijt willen. Liefst zouden ze van iedereen een kenner willen maken, maar dat lukt niet tijdens één of enkele wandelingen. Tijdens de studieavonden komen de boeken op tafel en wordt er gedetermineerd, welk plantje, diertje enz. ligt er nou precies op tafel en hoe kom je daar achter via determinatie. Van kenners leer je waar je precies naar moet kijken en hoe een determinatietabel te gebruiken. Daarnaast is het ook altijd gezellig om elkaar weer te zien, dus dubbel op leerzaam en gezellig.

Nieuwsgierig?

Ben je er al achter dat je veel ziet wat je niet kent en lijkt het je leuk om mensen te ontmoeten die al meer weten,

dan kun je terecht bij een werkgroep van de KNNV. Je hoeft er geen lid voor te worden, want ook IVN-leden zijn welkom. Het is wel goed om even contact op te nemen met de organisator/coördinator, omdat de beschikbare ruimten beperkt zijn. Vraag dus vooraf even of het schikt dat je meegaat op excursie of een studieavond wilt bezoeken.

Een aantal IVN-gidsen heeft de weg naar de KNNV al gevonden, maar je hoeft geen gids te zijn om meer te willen leren. Je hoeft slechts nieuwsgierig te zijn naar wat er zoal te zien en te beleven is in de natuur en wat een kenner je te vertellen heeft.

En weet dat ook een kenner als een klein nieuwsgierig jongetje of een nieuwsgierige pensionado is begonnen.

Gele Centaurie (gele korenbloem)

Je bent rijker dan je denkt

AUTEUR: ALBERT BOS

We wonen in één van de mooiste gebieden van ons land. Daar zijn wij ons als IVN'ers (niet altijd) van bewust. Soms lijkt het zo vanzelfsprekend. Kijk ook eens met de ogen van een toerist naar onze woonomgeving. Binnen enkele minuten lopen of fietsen ben je 'buiten'.

Ons IVN

Misschien gaan je ogen open als je er meer van weet. "Je ziet het pas als je het weet", sprak een voetballende filosoof eens.

Je komt meer te weten als je gebruik maakt van 'Ons IVN – intranet voor actieve IVN vrijwilligers'. Wil je gebruikmaken van het intranet van IVN? Om een account te krijgen dien je lid te zijn van IVN. Vervolgens kun je je aanmelden voor het OnsIVN account via de link: www.ivn.nl/onsivn.

Op onze eigen website

Leuke links

We hebben een pagina aangemaakt met leuke links: www.ivn.nl/afdeling/zuidwest-veluwezoom/leuke-links.

Over Zuidwest Veluwezoom

Als je meer wilt weten over de Zuidwest Veluwezoom, kijk dan eens op:

www.ivn.nl/afdeling/zuidwest-veluwezoom/over-zuidwest-veluwezoom

www.ivn.nl/afdeling/zuidwest-veluwezoom/verder-lezen-over-zuidwest-veluwezoom

Natuur op internet of in je mailbox

Bekijk ook eens de volgende plek op onze website: www.ivn.nl/afdeling/zuidwest-veluwezoom/natuur-op-internet-of-in-je-mailbox

E-Zuidwester

Onregelmatig verschijnt de e-Zuidwester, een digitale **nieuwsbrief**. Deze nieuwsbrief verschijnt ad hoc, als we aandacht willen geven aan natuurzaken in ons gebied of een aankondiging willen doen.

Ontvang je nog geen e-Zuidwester, geef je e-mailadres dan door aan ivn.zwv@gmail.com en meld dat je de e-Zuidwester wil ontvangen.

En: o ja, de korte **URL** van onze website is: www.ivn.nl/-zwv (de andere komt te vervallen).

Verkiezingen gemeenteraad

AUTEUR: ALBERT BOS. FOTO: KAREL NOY

Op 16 maart 2022 waren de gemeenteraadsverkiezingen. Een enorme kans om duurzame doelen in lokaal beleid op te nemen! Hebt u bij uw stem natuur en milieu mee laten wegen?

Inspiratie voor een groene, duurzame en leefbare gemeente

Het kan echt: een gemeente waar vogels broeden en fluiten in de struiken, vlinders in de zon dansen en waar het zoemt van de insecten in bloeiende bermen. Waar de daken vol zonnepanelen liggen, afval geen afval is, maar een grondstof en bewonersinitiatieven en energiecoöperaties volop de ruimte krijgen. Een economische gezonde gemeente die voorbereid is op de toekomst.

De coronacrisis heeft een gigantische impact op ons leven en zal dat ook de komende jaren hebben. Het herstel van deze crisis staat in alle gemeenten centraal. Maar ook het tegen en om leren gaan van/met klimaatverandering en het versterken van de biodiversiteit vraagt om aandacht.

Tot zover tekst uit brochure van www.natuurenmilieugelderland.nl/gld2022.

Tien haalbare doelen

De tien haalbare doelen zijn: biodiversiteit, landschap in het buitengebied, energietransitie, ruimtegebruik, klimaatadaptatie, schone lucht, waterbeheer, voedsel en natuurinclusieve landbouw, bomen en handhaving.

Deze doelen zijn op alle mogelijke manieren met elkaar verweven. De meekoppelkansen zijn legio: zo dragen maatregelen op het gebied van biodiversiteit ook bij aan meer bomen, een mooi landschap, waterbeheer en/of tegen hittestress in de gebouwde omgeving. Laat je inspireren!

Hopelijk hebt u bij het stemmen ook aan natuur en duurzaamheid gedacht.

Paardenbloem

De paardenbloem (*Taraxacum congl.*) is een van de meest bezochte plantensoorten door alle bijen. Maar liefst 107 van de 339 onderzochte bijensoorten zijn waargenomen op deze plantensoort. Dit aantal zal in werkelijkheid ongetwijfeld hoger liggen, omdat voor sommige bijensoorten slechts een klein aantal individuen is onderzocht.

De meest bezochte plantensoorten zijn eveneens algemene plantensoorten. Algemene plantensoorten trekken veel bijen aan, omdat de planten talrijk zijn en gezamenlijk veel voedsel produceren. Anderzijds zijn sommige bijen gespecialiseerd op het gebruik van algemene plantensoorten of families.

Laat de paardenbloem in je gazon bloeien! Totdat deze het bekende zaad gaat vormen.

Meer over de paardenbloem

Word professor Paardenbloem

Help jij mee met ons onderzoek? | Naturalis

www.naturalis.nl/wetenschap/paardenbloem

Gallen

Op de stengel van een braam ontdekte ik enkele gallen. Iemand vertelde mij dat die gallen door een frambozentakgalmug (*Lasioptera rubi*) of een bramentakgalwesp (*Diastrophus rubi*) gemaakt kunnen zijn. Gallen van frambozentakgalmug worden regelmatig verward met de gallen van bramentakgalwesp (*Diastrophus rubi*). De gallen van de frambozentakgalmug zijn minder langwerpig en de opperhuid van de stengel wordt in repen opgebroken.

Maar welk beestje heeft mijn gallen gemaakt?

Broedvogeltelling

Op 27 februari 2022 heeft de vogelwerkgroep haar broedvogeltelling (BMP) geopend met prachtig weer en veel zingende en foeragerende vogels in de Jufferswaard en op de Noordberg.

BMP: wat tellen we?

Het is zaak om die vogels te tellen die broed-indicerend gedrag vertonen: zang, balts, nestbouw, voeren van jongen, enz. De telling wordt tijdens het lopen ingevoerd in een app van het SOVON op de mobiele telefoon. Na het uploaden leren we dan dat we 5,2 km gelopen hebben met een snelheid van 0,8 km/uur. Er zijn 232 territoria waargenomen, die bezet worden door 35 verschillende vogelsoorten.

Deze telling herhalen we om de twee weken van eind februari tot en met eind juni, steeds startend op een ander punt in het gebied. We beginnen dan altijd 's morgens vroeg, een half uur voor zonsopgang met de telling.

Heggenmussen

Vooraf in het vroege voorjaar leggen we het aantal en de locaties van de heggenmussen vast. Deze vogelsoort is honkvast en blijft in de winter ook in het gebied.

Trekvogels

Gedurende de volgende maanden komen de trekvogels terug. Dan loopt het aantal soorten en territoria sterk op.

Roodborsten

We hebben ook veel zingende roodborsten gehoord en gezien, maar voor de statistieken tellen ze pas mee vanaf 1 mei. Immers, de meeste roodborstjes trekken terug naar Scandinavië om daar te gaan broeden.

Wie bewonen de oeverwaluwand?

Aan het eind van de telling hebben we de gaten van de oeverwaluwand opnieuw opgevuld. Er waren interessante sporen te zien in de gaten: er huizen graafbijen in en waarschijnlijk muizen of andere dieren met lange teennagels. In elk geval broeden er geen oeverwaluwen, en, wat wij nog hoopten, ook geen ijsvogel.

VWG IVN
Zuidwest
Veluwezoom

Samenvatting werkplan 2022

AUTEUR: HENNY TAX, VOORZITTER

Het bestuur van de afdeling van IVN Zuidwest Veluwe-zoom zet in een werkplan de voorgenomen activiteiten voor 2022 op een rij. In het werkplan zijn de bestuurlijke taken zoals het organiseren van vergaderingen, het beheer van de financiën, het ledenbestand, het uitbrengen van de (e-)Zuidwester en contacten met andere organisaties niet uitgewerkt. Hierna volgt een samenvatting van het werkplan. De complete versie is op internet ivn.zwv.nl te vinden.

Het bestuur beschouwt de **vijf landschapswerkgroepen** als fundament van de afdeling en ondersteunt hun coördinatoren bij hun vragen om organisatorische of financiële hulp. Jaarlijks zijn er coördinatorbijeenkomsten. De eerste dit jaar op 31 maart. Uitwisselen van informatie over de werkgroepen en hun werkwijzen staat daarbij centraal. De coördinatoren van de werkgroepen zijn zelfstandig bij het uitvoeren van hun rol en regelen zelf de relaties die zij onderhouden met externe instanties.

De **vogelwerkgroep** is een kleine groep enthousiaste vogelaars die excursies houden, tellingen uitvoeren en soms onderhoudswerk doen. De werkgroep kan misschien nog meer excursies organiseren bijvoorbeeld voor een breder (jonger) publiek.

Actief zijn voor de **werkgroep Natuur en Gezondheid** staat wel op het verlanglijstje van het bestuur. Maar door gebrek aan een coördinator zal de werkgroep net als in 2021 ook in 2022 op een laag pitje blijven.

We willen een **vleermuizengroep** van de grond laten tillen, nu gebleken is dat verschillende leden belangstelling hebben.

Overdragen van **kennis over natuur en milieu** is een van de kerndoelen van het IVN. In overleg met de gemeente worden de NME-activiteiten met basisschoolklassen uitgevoerd vanuit de Stichting Renkums Beekdal. De afdeling kan NME-activiteiten in voorkomende gevallen ondersteunen zoals bijvoorbeeld bij de 'beekjesdag'.

In 2022 start een **natuurgidsenopleiding**. Enkele bestuursleden verzorgen delen van de opleiding waaronder het ontwikkelen van lesmateriaal, het organiseren van excursies en het begeleiden van deelnemers. De Zomp en het Renkums beekdal zijn stageplaats met begeleiding. Beschermen **wilde bijen**. We willen in overleg met de gemeente en liefst samen met jongeren bijenhôtels (laten) maken en deze op bloemrijke terreinen plaatsen. Ook zal met bewoners worden gepraat om hun tuinen insecten vriendelijker in te richten.

In het verleden was het ontwikkelen van een **folder** bij een wandeling een van de kernactiviteiten van een IVN-afdeling. In 2022 zal geprobeerd worden een modern voorbeeld met internet te ontwikkelen.

In voorkomende gevallen zouden we een **lezing** kunnen

organiseren, maar het heeft geen prioriteit, zeker niet bij een afbreukrisico door coronamaatregelen. We organiseren in 2022 een klimaatcursus samen met NIVON Arnhem en HV Arnhem en Rijnstreek.

De afdeling kent geen eigen jaarlijks terugkerende **informatiemarkt**. Dat is ook niet de bedoeling op de korte termijn. Het lijkt wel nuttig aanwezig te zijn op door anderen georganiseerde bijeenkomsten en markten.

De **natuur en natuurwaarden beschermen** is een opdracht voor dit afdelingsbestuur, niet in een primaire activistische rol, maar wel door het ondersteunen van acties van andere organisaties en meepraten over de inrichting van ons buitengebied. Wij willen zorgen van onze leden en de landelijke IVN onder de aandacht te brengen van de natuurorganisaties, overheden en landeigenaren.

Contact met leden versterken is een belangrijk thema voor het bestuur. Het streven is om de groep die deelneemt aan de activiteiten te vergroten. Met nieuwe leden zal geprobeerd worden contact te krijgen en hen te wijzen op de activiteiten in de afdeling. Zij krijgen daarvoor ook een welkomsbrief. Aan de werkgroepen wordt gevraagd hun vrijwilligers ook IVN-lid te laten zijn.

Om het contact tussen de leden te versterken zal een midzomersamenkomst worden georganiseerd. De mogelijkheid van een excursie met de leden naar een natuurgebied wordt onderzocht.

In de huidige tijd waarin veel aandacht is voor het ongepast behandelen van mensen, wil het bestuur in samenwerking met de IVN-regio een vertrouwenspersoon aanwijzen.

Lentefeest op 2 april

Vier met ons op **zaterdag 2 april tussen 11 en 16 uur** de lente bij het Informatiecentrum Renkums Beekdal. Het lentefeest is voor iedereen, maar zeker ook voor gezinnen met (jonge) kinderen. Kom kijken bij de gezellige kraampjes met informatie en verkoop rond natuur en tuinen of neem deel aan een van de activiteiten.

Activiteitenprogramma maart t/m juni 2022

Informatie

Vogelwerkgroep: Els Roode, tel. 0317 – 31 82 12, els.frank@planet.nl.

Werkgroep Beken en sprengen Renkums beekdal: Ruud Schaafsma, tel. 0317 - 31 51 17, ruud.schaafsma@gmail.com of Gerrit Brouwer, tel. 0317 – 35 15 45, gerrit.brouwer@gmail.com.

Werkgroep Beken en sprengen de Kamp: Maarten Kubbe, 06 – 41 99 82 12, mkubbe@yahoo.com.

Werkgroep Beken en sprengen Heelsumse beek: Wiebe Selders, 026 – 334 18 25/06 – 27 10 38 31, wiebe.selders@hetnet.nl.

Werkgroep Landschapsonderhoud: Albert Smit, 06 – 53 65 89 50, smit.albert52@gmail.com of Thijs van der Velde, 06 – 23 11 80 23, mjmvandervelden@kpnplanet.nl.

Werkochtend werkgroep Heelsumse beek: elke woensdagochtend het hele jaar in en om de Heelsumse beek.

MAART

15 maart 2022: vogelwerkgroep. Twente. Excursie. Nadere informatie volgt.

19 maart 2022: werkochtend werkgroep Beken en sprengen Renkums beekdal.

19 maart 2022: werkochtend werkgroep Landschapsonderhoud. Landelijke opschoondag: uiterwaardenschoonmaak met enkele leden van de werkgroep en zwerfafvalruimers uit de gemeente Renkum. Nadere informatie volgt op website.

22 maart 2022: werkochtend werkgroep De Kamp. Werken in beken, in poelen en aan landschap. Verzamelen: De Kamp 4, Heelsum.

26 maart 2022: werkochtend werkgroep Landschapsonderhoud. Werken langs spoorlijn bij Buunderkamp. Verzamelen: spoorovergang Buunderkamp.

APRIL

1 april 2022: werkochtend werkgroep De Kamp. Werken in beken, in poelen en aan landschap. Verzamelen: De Kamp 4, Heelsum.

2 april 2022: werkochtend werkgroep Beken en sprengen Renkums beekdal.

2 april 2022: lentefeest bij Informatiecentrum Renkums Beekdal, Nieuwe Keijenbergseweg 170, Renkum, tussen 11 en 16 uur.

24 april 2022: vogelwerkgroep. Excursie naar het Bentwoud/Veenweide. Nadere informatie volgt.

MEI

15 mei 2022: Zompmarkt van 12-16 uur. Plaats: Bato's Wijk.

JUNI

11 juni 2022: Beekjesdag. Plaats: Mussennest, Informa-

Foto: Maarten Kubbe

tiecentrum Renkums Beekdal, Nieuwe Keijenbergseweg 170, Renkum.

18 juni 2022: Algemene ledenvergadering en midzomerontmoeting. Plaats: Kneppelhoutweg 12, Oosterbeek, 14-17 uur.

25 juni 2022: vogelwerkgroep. Fietsexcursie in het Binnenveld. Nadere informatie volgt.

ALV op 18 juni 2022

U bent uitgenodigd om de algemene ledenvergadering van onze afdeling IVN Zuidwest Veluwezoom bij te wonen op **zaterdag 18 juni 2022**.

Locatie: Kneppelhoutweg 12, 6862 BP Oosterbeek

Programma

We combineren deze midzomerbijeenkomst voor de leden met een algemene ledenvergadering.

14.00 uur: welkom en ALV

14.30 - 14.45 uur: koffie/thee

14.45 uur: rondleiding in de tuin van de familie Sweers-Meijering

Tot 17.00 uur: aansluitend gezellig samenzijn met drankje en hapje.

Bij de ALV kijken we naar het financieel verslag 2021, de begroting en het werkplan 2022 en vragen we of jullie in kunnen stemmen met het benoemen van Con van Regteren als nieuw bestuurslid in de rol van penningmeester.

Namens het bestuur Albert Bos en Henny Tax

Beleef de natuur

